

Úvodník

Peter Fraňo

Platón na konci siedmej knihy *Ústavy* hovorí, že budúci vládca štátu bude pripravený spravovať obec, iných jednotlivcov, ako aj samého seba až po dosiahnutí veku päťdesiatich rokov, ak šťastlivo prekoná všetky nástrahy náročného a dlhodobého vyučovacieho procesu. Medzi povinnosti už takto sformovaného človeka potom bude patriť predovšetkým neustále vzdelávanie sa vo filozofii a výchova nasledovníkov. Ako odmenu za tieto aktivity mu následne štát postaví pomníky na vlastné náklady a bude vykonávať obety, aby sa na jeho činy nikdy nezabudlo.

V septembri tohto roku naplní túto Platónovu predstavu o ideálnej dobe vzdelávania sa budúceho filozofa aj náš kolega Matúš Porubjak, ktorý patrí medzi priekopníkov skúmania antického filozofického myslenia na Slovensku. Práve on a jeho generácia položili v deväťdesiatych rokoch 20. storočia základy moderného výskumu antickej filozofie. Aj viacerí z nás, ktorí teraz tvoríme redakčnú radu, sme sa prvýkrát zoznamovali s antickou filozofiou práve vďaka jeho pedagogickému pôsobeniu. Ktokoľvek, kto sa v súčasnosti na Slovensku zaoberá gréckym archaickým myslením, sókratovským hnutím či Platónom, tak dozaista niekedy narazí na jeho meno. Slovenské filozofické myslenie v ňom našlo naozaj vynikajúceho odborníka na antickú filozofickú tradíciu. Neustálym vzdelávaním, schopnosťou nebáť sa otvárať nové či menej prebádané témy a výchovou ďalších generácií tak Matúš Porubjak akoby symbolicky naplnil Platónovu predstavu o ideálnom filozofovi.

A preto, tak ako nás k tomu nabáda Platón, sme sa ako redakcia rozhodli „postaviť mu pomník“. Tento pomník však nebude mať podobu kamennej či bronzovej sochy ani to nebude oslavný nápis vytesaný do mramoru. Rozhodli sme sa venovať mu tretie číslo časopisu *Ostium*, ktorého obsahovú náplň tvoria prevažne príspevky z oblasti antickej filozofie od Homéra až po Augustína. Písané slovo síce nedosahuje tvrdosť kameňa či bronzu, ale ako hovorí Isokratés, jeho moc je taká veľká, že nič rozumného nevzniká bez jeho pomoci.

Ak má písané slovo naozaj takú moc, tak dúfame, že aktuálne číslo *Ostia* poteší myseľ všetkých priaznivcov antickej filozofie.

Mgr. Peter Fraňo, PhD.
Katedra filozofie a aplikovanej filozofie
FF UCM v Trnave
Nám. J. Herdu 2
917 01 Trnava
e-mail: peter.frano@ucm.sk

Cover © Akryl na preglejke (výrez) „Satyros“ - Peter Takáč